

Handläggare
Pierre Persson
Telefon:08-508 21 033

Till
Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd
2026-03-26

Verksamhetsberättelse 2025

Stadsmiljöenheten

Stadsmiljöenheten

start.stockholm

Innehållsförteckning

Sammanfattande analys	3
Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål	5
KF:s inriktningsmål: 1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden	5
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5 Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv	5
KF:s inriktningsmål: 2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning	8
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring	8
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2 Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar	11
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.3 Stockholm ska vara en stad där framkomligheten ökar och utsläppen minskar	16
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4 Stockholmnarnas hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giftfria miljöer	20
KF:s inriktningsmål: 3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla	21
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb	21
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden	24
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.6 Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser	26
Uppföljning av ekonomi	30
Analys av resultaträkning - uppföljning av driftbudget	30
Investeringar	31
Medel för lokaländamål	31
Övrigt	31
Systematiskt kvalitetsarbete	31
Övrigt	33
Redovisning av synpunkter och klagomål	34

Sammanfattande analys

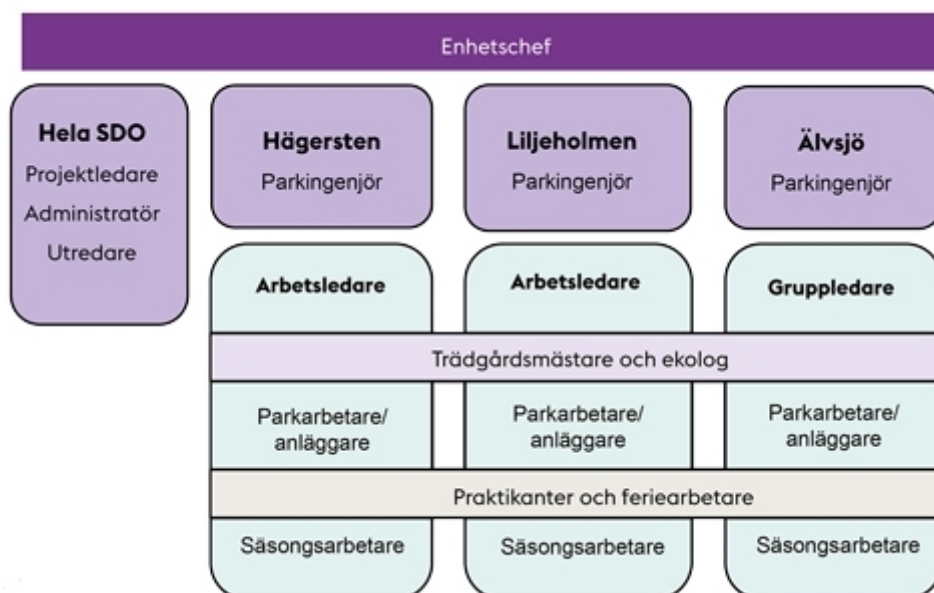
Stadsmiljöenheten ansvarar för drift, skötsel och underhåll av park- och grönområden, inklusive naturreservat, badplatser och lekplatser i stadsdelsdelområdet. Enheten ansvarar även för investeringar och upprustningar av dessa ytor. Vidare ansvarar enheten även för vinterväghållning och snöröjning av parkvägar.

Därtill ansvarar enheten för att svara på remisser, skrivelser och medborgarförslag som rör parkfrågor och ska behandlas av stadsdelsnämnden.

Den 1 oktober 2025 övergick enheten i egen regi. Inför övergången hade enheten flyttat till en ny lokal i Högdalen. Den nya lokalen har inretts med verkstad och garage samt en kontorsdel. Eldrivna fordon, redskap och maskiner har köpts in enligt lagen om offentliga upphandling. Under året har även ett 15-tal nya medarbetare anställts. Dessutom har enheten för närvarande sju personer anställda genom arbetsmarknadsåtgärder som arbetstränar inom parkdrift. Enheten har även erbjudit ett 15-tal elever feriearbete under höstlovet samt även tagit emot praktikanter inom grönyteområdet samt en prao-elev under två veckor.

Enheten är indelad i tre arbetsområden: Hägersten, Liljeholmen och Älvsjö. Inom varje arbetsområde arbetar en parkingenjör med ansvar för det övergripande strategiska utvecklingsarbetet. Inom de tre arbetsområden finns även en driftorganisation som arbetsleds av en arbetsledare. En av arbetsledarna har huvudansvaret och har funktionen gruppleddare. Inom respektive driftområde arbetar parkarbetare med renhållning och skötsel av parkmark. Enheten har även två anläggare som utför mindre reparationsarbeten samt löpande tillsyn av enhetens anläggningar som lekplatser och utegym. Inom enheten finns även en stabsfunktion där en projektledare, en administratör och en utredare är anställd. Enheten leds av en stadsmiljöchefen som är enhetschef.

Bild. Organisationsskiss över stadsmiljöenheten.

Kvalitet- och utvecklingsarbete

Stadsmiljöenheten året har enheten övergått till egen regi av parkskötsel. Enheten har därför haft behov att se över rutiner samt enhetens kvalitets- och utvecklingsarbete. Under året har flera planeringsdagar genomförts där arbetsfördelning och nya rutiner diskuterats och samordnats.

Övergången till egen regi har inneburit att stora delar av verksamheten utvecklat nya rutiner och metoder. Med entreprenör avsattes mycket arbetstid att följa upp att entreprenörerna utfört arbetet på rätt sätt. Efter övergången till egen regi har enhetens driftorganisation tagit fram rutiner för hur arbetet ska utföras. Bland annat har en funktions- och visionsbeskrivning tagits fram. Den innehåller en beskrivning av hur parkarbetarna ska utföra den dagliga driften. Enheten handhar ett stort antal olika typer av eldrivna verktyg. Eldrivna redskap har kortare drifttid, därför har driftorganisationen utvecklat nya arbetssätt för att planera laddning som inte medför påverkan på arbetet.

Kompetensutveckling

Under året genomförde enheten en studieresa till Örebro för att fördjupa kunskapen i arbetet med lekotoper. I en lekotop låter man urbana ekosystemtjänster och platser för lek samexistera genom att utnyttja befintliga naturvärden samtidigt som man bjuder in till lek och rörelse. Enheten har kontakt med verksamheter som ger stöd till barn med funktionsnedsättning inför upprustningar av lekplatser. En medarbetare har deltagit i utbildning hos SKR, Sveriges Kommuner och Regioner, i Medborgardialog i komplexa samhällsfrågor.

Efter övergången till egen regi behöver enheten göra mer inköp. Tidigare utfördes inköpen av de upphandlade entreprenörerna. Det har inneburit att flertalet medarbetare har lärt sig mer om stadens upphandlings- och inköpskrav. Enheten har genomfört ett antal upphandlingar, bland annat har snöröjning upphandlats.

Medarbetare deltar löpande i seminarier, kurser och stadens nätverksträffar för att fördjupa kunskapen och utveckla nya arbetssätt.

Medarbetarnas delaktighet

Under året har enheten genomfört nio arbetsplatsträffar (APT). Vid mötet den 19 februari 2025 diskuterades verksamhetsberättelsen. Vid de veckovisa parkmötena samt månatliga APT-möten diskuteras och följs arbetet löpande upp. Parkarbetarna har dagliga driftmöten med gruppledare och arbetsledare. Vid dessa möten diskuteras dagens arbetsuppgifter och upplägg. Förändringar görs löpande för att skapa en arbetsplats med trivsel och engagemang.

Parkingenjörer, stabsfunktion och driftledare deltar i VP-arbetet genom att föreslå utvecklingsprojekt och investeringsprojekt som ska utföras kommande år. Flera av medarbetarna deltar även då de skriver ansökningar för budgetjusteringar.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s inriktningsmål: 1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

— Inga data

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5 Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv

— Inga data

Nämndmål: Nämnden erbjuder platser och aktiviteter som inbjuder till lek, rörelse och rekreation för alla

— Inga data

Beskrivning

Målet nås genom att berörda verksamheter erbjuder rum och aktiviteter för respektive målgrupp, i enlighet med stadens program för idrott, motion och friluftsliv. Programmet beskriver hur stadens verksamheter ska arbeta utifrån målet att alla ska ha möjlighet att röra på sig samt ta del av den natur staden erbjuder.

Målet nås även genom att stadsdelsnämnden arbetar utifrån ett tillgänglighets- och jämställdhetsperspektiv i verksamhetsplaneringen samt den dagliga driften av stadsmiljön. Insatser görs löpande för att utveckla park- och naturområden och spontanidrottsytor i syfte att de ska vara tillgängliga och inbjuda till lek och rörelse för alla.

Förväntat resultat

- Verksamheter erbjuder sina målgrupper aktiviteter som går i linje med Programmet för idrott, motion och friluftsliv.
- Tillgänglighets- och jämställdhetsfrågor genomsyrar nämndens arbete med rekreationsytor och rörelsefrämjande aktiviteter.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Stadsdelsnämnden ska kartlägga vilka större idrottsytor som inte ligger på y-mark (idrottsmark) i syfte att skapa ett register över dessa	2025-01-01	2025-12-31	
Analys Förvaltningen har kartlagt ytor för idrott och spontanaktivitet som ligger på parkmark och överlämnat underlaget till idrottsförvaltningen. Ytorn är publicerade på stadens webbplats Hitta service.			
 Stadsdelsnämndens verksamheter som har uppdrag i stadens program för idrott, motion och friluftsliv ska formalisera sina arbetssätt kring uppdragen	2025-01-01	2025-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
<p>Analys Enheten har haft en genomgång av det nya programmet. Arbetet med programmet införlivas successivt i ordinarie verksamhet.</p>			

Enhetsmål: Stadsdelsområdet har god tillgång till platser för lek, rörelse och vila

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

- Anläggningarna som stadsdelsförvaltningen ansvarar för är ändamålsenliga och håller en god kvalitet.
- Invånarna upplever att parker och anläggningarna är tillgängliga för alla, oavsett ålder eller funktionsvariation.
- Det finns en varierat utbud för olika typer av aktiviteter.

Analys

Lek och rörelse för barn. Enheten har rustat upp lekplatsen Lugnet i Västertorp. I upprustningen har man vi även omgestaltat lekplatsen för att minska målkonflikter mellan gående och lekande barn. Underlag har särskilt valts för att vara tillgänglighetsanpassat. Likaså har lutning och ojämnheter i marken jämnats ut för bättre framkomlighet. Under vintern 2025/2026 fortsätter upprustning av plaskdamm och teknikhus (pumphu)s i Lugnets lekplats.

Under våren genomfördes lekplatsbesiktningar i stadsdelsområdet. De lekplatser som hade A-fel har omgående åtgärdats. Vidare har enheten påbörjat inventering av samtliga lekplatser. Inventeringen ska ligga till grund för framtida upprustningar. Under året har enheten löpande genomfört tillsyn av stadsdelsrområdets 94 lekplatser, 16 utegym och ett 20-tal bollplaner.

Badmöjligheter. Inför sommaren öppnade Marieviks kajbad i Liljeholmen. Under badsäsong hade enheten daglig tillsyn medan idrottsförvaltningen har ansvarat för bemanning vid badplatsen. Badplatsen har varit välbesökt och uppskattad av medborgare.

Bild. Marieviksbadets bryggor i Liljeholmen

Enheten har tagit badvattenprover vid samtliga officiella badplatser. Badvattenkvaliteten har varit god. Endast under någon vecka rådde avrådan från bad vid Trekantens badplats på grund av badklåda. Vid två av plaskdammarna har det funnits möjlighet för de minsta barnen att delta i plask- och lekaktiviteter. Även vattnet vid plaskdammarna har haft regelbunden kontroll. Enheten har regelbunden kontroll av livräddningsutrustning. Under badsäsong hade enheten extra tillsyn vid såväl badplatser och plaskdammar som vid större parker.

Motion och friluftsliv. Enheten har kompletterat ett motionsspår i Solbergaskogen med nytt underlag. Utmed motionsspåret i Älvsjöskogen har flera luftledningar reparerats då ledningarna och stolpar blev stormfälda under en av höstens stormar. Enheten har beställt skyltar som förtydligar var cyklister får cykla respektive inte får inte få cykla i Älvsjöskogen.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Byta gungställningar i utvalda lekplatser	2025-01-15	2025-12-31	
Analys Enheten har bytt gungställningar vid Blomsterdalens lekplats (Liljeholmen), Viktoriaparkens lekplats (Älvsjö) och Örby slotts lekplats (Älvsjö).			
 Byta kubbsarg på utvalda lekplatser.	2025-01-15	2025-12-31	
Analys Enheten har bytt trasiga kubbsarger på fem lekplatser i stadsdelsområdet. Lekplatserna är Sannadalsparken, Pandaparken, Botvidsparken samt två lekplatser utmed Gröndalsvägen.			
 Placera ut pingisbord	2025-01-15	2025-12-31	
Analys Enheten har i enlighet med ett medborgarförslag placerat ut ett pingisbord i de tre arbetsområdena. De valda platserna är Arkenparken (Hägersten), Standarparken (Älvsjö) och det tredje placeras i Midsommarkransen.			

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Projektering inför upprustning av Långbroparkens lekplats	2025-01-20	2025-12-31	
Analys Enheten har deltagit i projektarbetet med framtagande av bygghandlingar inför upprustningen av Äventyrsparken (Långbroparkens lekplats) i Älvsjö.			
 Tillgänglighetspromenad med funktionshinderrådet	2025-01-08	2025-12-31	
Analys Enheten har påbörjat en dialog med funktionshinderrådet. Under året har enheten deltagit vid ett av rådets möten. Medarbetare kommer under vintern 2026 återigen delta vid rådets möten för att diskutera hur en tillgänglighetspromenade kan genomföras under våren nästa år.			
 Upprustning av Herrbackens lekplats i Älvsjö	2025-01-20	2025-12-31	
Analys Enheten har påbörjat upprustning av Stubbängsparken (Herrbacken lekplats) i Älvsjö. Slutförande är planlagt till 2026.			
 Upprustning av Lugnets lekplats	2025-01-15	2025-12-31	
Analys Enheten har rustat upp lekplatsen Lugnet i Västertorp under året i enlighet med en medborgarbudget som genomfördes året innan.			

KF:s inriktningsmål: 2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning

— Inga data

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring

— Inga data

Nämndmål: Stadsdelsnämndens verksamheter är klimatsmarta

— Inga data

Beskrivning

Stadsdelsnämnden arbetar kontinuerligt med att kartlägga verksamheternas klimatpåverkan, och tar fram strategier för hur utsläppsminskningar ska ske. Samtliga verksamheter ska ha goda möjligheter att kunna analysera sitt klimatavtryck samt kunna agera handlingskraftigt i den gröna omställningen.

Förväntat resultat

- Stadsdelsnämnden ska minska inköp av plast- och engångsprodukter.
- Klimatpåverkan från inköpta livsmedel minskar.
- Stadsdelsnämndens energiförbrukning minskar under 2025 med en fjärdedel av

mandatperiodens mål om en tioprocentig minskning.

- Nämndens chefer och andra relevanta funktioner känner till och jobbar mot målen i stadens nya miljöprogram.

- Livsmedel och måltider som köps in till förvaltningen vid konferenser, planeringsdagar, seminarier, möten, frukostar etc har gått över till att vara vegetarisk.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Stadsdelsnämndens samtliga chefer utbildas i Miljöprogram 2030	2025-01-01	2025-12-31	

Enhetsmål: Implementera Miljöprogram 2030 inom stadsmiljöområdet

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

- Samtliga medarbetare är införstådda med och känner till miljöprogrammets intentioner.
- Medarbetarna utgår från principerna i miljöprogrammet i sitt dagliga arbete.

Analys

Miljöprogrammet. Enheten har under året haft genomgångar av miljöprogrammet. I det dagliga arbetet utgår medarbetarna från programmets intentioner att minska de globala klimatavtrycken, utveckla livskraftiga ekosystem, verka för en klimatanpassad stad samt en som är giftfri samt en stad där man återanvänder resurser eller bidrar till onödigt buller.

Så här arbetar enheten med miljöprogrammet. Vid inköp av fordon, redskap och maskiner har enheten köpt batteridrivna, samt även i möjligaste mån köpt begagnade fordon. Arbetet med den biologiska mångfalden i stadsmiljön är ett återkommande inslag, enheten arbetar till exempel med död ved som faunadepåar och trädruiner. Vidare har enheten genomfört åtgärder för att förbättra dagvattenhanteringen på utsatta platser. Enheten avstår från att välja material som gummiastfalt och konstgräs. Genom att använda batteridrivna fordon och redskap bidrar man till en mer bullerfri utemiljö.

Enhetsmål: Öka mängden avfall som återvinns istället för att förbrännas

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Det övergripande målet med insatsen är att minska mängden avfall som går till förbränning istället för att återvinnas. En välstädd stad ökar trivseln hos medborgare och platsen upplevs som tryggare.

- Insatsen bidrar till målet om en klimatpositiv stad år 2030.
- Större sorteringskärl innebär färre körrundor vilket minskar koldioxidutsläpp från fordon.
- Genom bättre sopkärl förväntas mer engångsplaster samlas in och återvinnas - istället för att spridas i naturen.

- Med bättre insamling riskerar mindre skräp att blåsa ned i stadens vattendrag och sjöar.
- Med ökad användning av eldrivna maskiner i egen regi kommer energiförbrukningen att öka.
- Genom övergången till egen regi kommer inköp av sopsäckar att öka. Enheten säkerställer att biologisk nedbrytbara sopsäckar används.

Analys

Återvinna mer sopor för källsortering. Från 2026 ska kommunerna samla in förpackningsavfall från torg och parker. Det avser förpackningar i materialen papper, plast, metall och glas (färgar + ofärgat), pantburkar samt brännbart. För att genomföra insamlingen krävs nya sopkärl. Under året har enheten inventerat och sett ut sju lämpliga platser där de nya källsorteringskärlen ska placeras ut. De valda platserna är bland annat Svandammsparken, Vinterviken och Aspuddsparken. Staden har centralt utvecklat övergripande kommunikationsbudskap.

Parallellt planerar enheten för att kunna sortera avfallet i separata containrar innan det körs vidare till SVOAs uppsamlingsplatser för vidare transport av förpackningsindustrin.

Nedbrytbara sopsäckar. I och med övergången till egen regi har inköp av sopsäckar ökat eftersom inköpen tidigare gjordes av entreprenörerna. Enheten har däremot säkerställt att sopsäckarna är nedbrytbara. Enhetens parkarbetare har avsatt tid för att planera körrundor på ett effektivt sätt. Enheten använder eldrivna parkbilar vid insamling av sopor i stadsdelsområdet.

Bild. Parkarbetare i Vinterviken.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2 Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar

— Inga data

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2024	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel inköpta ekologiska livsmedel i kronor	82,94 %				70 %	70 %	2025

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Stadsdelsnämnderna ska fortsätta öka andelen höggräs vid ytor som inte används för rekreation. Detta genom att i första hand anlägga ängsmark, i andra hand genom att minska antalet klipptillfällen i stor omfattning, i syfte att skapa sammanhängande ängsstråk, öka biologisk mångfald och minska driftkostnader för klippning	2025-01-01	2025-12-31	
Analys Förvaltningen har inventerat ytor som ska ställas om från bruksgräs till höggräs. Sommaren 2026 blir första säsong i parkdrift i egen regi och då kommer cirka 50 procent omvandlas till höggräs. Det motsvarar cirka 500.000 kvadratmeter.			

Nämndmål: Stadsdelsnämndens verksamheter bidrar till att öka den biologiska mångfalden

— Inga data

Beskrivning

Målet nås genom att nämndens enheter beställer ekologiska livsmedel, inklusive fika. Nämnden kommer under året utveckla stödet till verksamheterna för att öka andelen ekologiska livsmedel genom att bland annat lyfta goda exempel och skapa forum för kunskapsutbyte mellan exempelvis förskolor och daglig verksamhet. Ekologiskt producerade livsmedel gynnar den biologiska mångfalden bland annat genom att inte använda kemiska bekämpningsmedel eller konstgödsel.

Förväntat resultat

- Samtliga enheter bidrar till att nå målet om att ekologiska livsmedel utgör 70 % av inköpta livsmedel.
- Flertalet åtgärder som föreslås i det stadsdelsvisa åtgärdsförslaget för biologisk mångfald vidtas.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Stadsdelsnämnden ska ta fram metoder för hur dess dagliga verksamheter kan arbeta för att stärka den biologiska mångfalden.	2025-01-01	2025-12-31	
Analys En workshop med förvaltningen ekolog och en daglig verksamhet i Älvsjö har genomförts. Under workshopen diskuterades aktiviteter som verksamheten kan genomföra.			
 Stadsdelsnämnden ska ta fram metoder för hur nämndens parklekar kan arbeta för att stärka den biologiska mångfalden.	2025-01-01	2025-12-31	
Analys En workshop där parklekspersonal deltog tillsammans med förvaltningens ekolog har genomförts. Under workshopen diskuterades aktiviteter som parklekarna kan genomföra i sitt dagliga arbete.			

Enhetsmål: God biologisk mångfald i parker och grönområden

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

- Mer ängsmark med blommande växter istället för bruksgräs.
- Mindre ytor med bruksgräs som regelbundet behöver klippas med gräsklippare.
- Fler naturliga och artificiella bon för insekter, fladdermöss och igelkottar.
- Ökad andel av ekologiska livsmedel i samband med personalträffar.

Analys

Enheten har övergått till parkdrift i egen regi, där den löpande skötseln anpassas så att den biologiska mångfalden främjas i skötselns alla olika moment. En **visionsbeskrivning** har tagits fram som beskriver hur skötseln ska utföras, och där stor vikt läggs vid upprätthållande och främjande av biologisk mångfald.

Ängsmark. Enheten har inventerat ytor som kan ställas om från klippta gräsmattor till att istället bli blommande ängar och höggäsytor. Dessa ytor sköts med batterdrivna slåtterbalkar. Efter slåtter tar vi upp det slagna höet för att magra ut gräset och gynna ängsblommor. Blomsterrika miljöer ger pollen, nektar och värdväxter till pollinatörer, och bidrar till att upprätthålla viktiga ekosystemtjänster.

Naturmarksvård. Enheten har utfört naturmarksvård på cirka 5 procent av stadsdelsområdets trädbevuxna naturmark. Vid arbetet gallras sly för att skapa ljusinsläpp och gynna äldre värdefulla träd, samt upprätthålla trygga och trivsamma naturmiljöer för medborgarna att vistas i. Vid utförande sparas blommande och bärande träd och buskar för att gynna fåglar och pollinatörer.

Budgetjusteringar. Enheten erhöll budgetjusteringar för att genomföra följande åtgärder inom biologisk mångfald.

- Tillskapa **död ved** som trädruiner, högstubbar och faunadepåer på olika platser i stadsdelsområdet. Insatsen har utförts löpande under året i alla park- och naturmiljöer i hela stadsdelsområdet. Åtgärderna har inneburit att istället för att fälla och frakta bort

döda träd eller träd med riskbild, har istället trädruiner eller högstubbar skapats där så är möjligt. I de fall trädfällning ändå är nödvändig, samt vid beskärningar och slygallring har material lämnats som prydliga faunadepåer. Detta har medfört att en stor mängd död ved tillskapats, både stående och liggande, grov och klen, samt solbelyst och beskuggad död ved. Detta gynnar en rik mångfald av vedlevande organismer så som mossor, lavar, svampar, skalbaggar, steklar, rov- och blomflugor.. Den döda veden utgör även födosöksplatser och boplatser för bland annat fåglar och fladdermöss.

- Genomföra åtgärder för att **gynna fladdermöss**. Detta har gjorts genom att utföra slygallring och veteranisering i miljöer med gamla värdefulla träd, sätta upp fladdermusholkar samt gynna insekter (fladdermössens föda) genom att sköta och tillskapa habitat med blommande växter och våtmarker. Insatsen har utförts i Årstabergsparken, Trekanten och Solbergaskogen.
- Hyra in **betesdjur** under sommaren. Fyra kossor har för fjärde året i rad betat på Sjöängen i Älvsjö.
- LÅP-åtgärder. Som ett led i att **förbättra sjön Trekantens kemiska och ekologiska status** har åtgärder utförts i enlighet med Lokalt åtgärdsprogram (LÅP) för Trekanten. Enheten har fällt träd och gallrat sly på utvalda platser runt sjön för skapa solbelysta grundområden där vattnet kan värmas upp. En del av de fällda träden har sparats som död ved i vattnet. Både solbelysta grundområden och död ved i vattnet gynnar fiskreproduktionen, vilket påverkar sjöns ekologiska status. Åtgärderna medför också att utblickar ut över sjön skapas, vilket ger ökad trivsel och trygghet för parkens besökare. Samtidigt har en stor del av strandzonens naturliga vegetation sparats för att gynna fågellivet och sjöns rika fladdermusfauna.
- SÅF-åtgärder. Enheten har renoverat ett antal perennplanteringar som varit i dåligt skick, och ersatt växtmaterialet med pollinätörsvänliga buskar och perenner. Åtgärderna har utförts ibland annat Krausparken och Sannadalsparken.

I samband med **Biologiska Mångfaldens dag** i maj arrangerade enheten en fladdermusspaning i Årstabergsparken. På fem olika platser i Årstabergsskogen sattes skyltar upp med information om fladdermöss. Förvaltningens ekolog deltog i den stadsgemensamma interna satsningen under *Biologiska mångfaldens dag* som också hade fladdermöss som tema. Tillsammans med parklekspersonalen deltog enheten i en workshop i hur parklekarna kan utveckla arbetet med biologisk mångfald i sin verksamhet.

Bild: Grodkärret i Solbergaskogen

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Betande kor vid Sjöängen	2025-01-21	2025-12-31	
Analys Enheten har hyrt in fyra kor som betat vid Sjöängen i Ålvsjö under sommarmånaderna.			
 Död ved, trädruiner och högstubbar	2025-01-21	2025-12-31	
Analys Enheten har arbetat med död ved som fauna depåer och högstubbar på olika platser i stadsdelsområdet.			

Nämndmål: Stadsdelsnämndens verksamheter, lokaler och stadsmiljö är väl rustade för att hantera värmeböljor och skyfall.

— Inga data

Beskrivning

Målet nås genom att integrera nämndens arbete kring förebyggande klimatarbete med beredskapshöjande åtgärder, samhällsplanering, investeringar och drift i den offentliga miljön, lokalstrategiskt arbete, samt arbete med ständiga förbättringar för sårbara grupper i nämndens verksamheter.

Under 2025 kommer fokus att ligga på att etablera ett integrerat arbetssätt utifrån ovan nämnda perspektiv. Vidare kommer systematiken i analys av skyfallszoner samt värmeöar att utvecklas.

I samband med verksamhetsplanen ansöker stadsdelsnämnden om medel för att bättre kunna hantera stora mängder dagvatten och skyfall vid 3 särskilt utsatta platser; i Örby slott, Herrängen och Västertorp.

Förväntat resultat

- Stadsdelsnämnden vidtar klimatanpassningsåtgärder utifrån behov och arbetar i enlighet med handlingsplanen för klimatanpassning.
- Särskild vikt i arbetet läggs vid att skydda sårbara grupper och samhällsviktiga verksamheter från klimatförändringarnas effekter.

Enhetsmål: *Bättre dagvattenhantering på sårbara platser*

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Dag- och regnvatten blir ett problem när vattnet samlas på en plats som har en annan funktion. Dagvatten bör således inte samlas på parkvägar eller lekplatser. Istället önskar enheten säkerställa att vattnet leds till en plats som kan utjämna de vattenflöden uppstår samt infiltrera bättre.

- Den översvämmade parkvägen i Herrängen går att nyttja även i samband med nederbörd. Risken att vatten tränger in i den intilliggande fastigheten kan undvikas genom bättre dagvattenhantering.
- Lekplatsen i Lugnet kommer efter åtgärden inte översvämmas, varpå lekplatsen blir tillgänglig för barn även i samband med nederbörd.
- Med en fungerande dagvattenhantering behöver enheten inte rensa dagbrunnar lika ofta.
- Trädplanteringar i välbesökta parker bidrar till positiva mikroklimat effekter; som bättre dagvattenhanteringen och minskad värme på solbelysta ytor.

Analys

Dagvattenbrunnar och diken. Under året har enheten flyttat dagvattenbrunnar i Lugnets lekplats till bättre platser. Dessutom har enheten renoverat en rännal så vattnet leds bättre mot dagvattenbrunn. Insatsen är utförd med budgetjusteringar för klimatmedel. I lekplatsen har även ytor justerats i samband med lekplatsupprustningen så vattnet rinner bort från parkvägarn istället för att bli stillastående. Utmed Älvsjömässan har enheten schaktat ut jordmassor för att tillskapa ett större dike. Platsen har haft återkommande problem och det har funnits risk för deb intilliggande fastigheteb.

Enhetsen ansökte om budgetjusteringar för att åtgärda en dagvattenbrunn vid Sidensvannsvägen i Älvsjö där en parkväg återkommande översvämmas. Enhetsen erhöLL tyvärr inte medlen och insatsen har försenats och kommer istället utföras under 2026.

Trädplantering. I Långbro park i Älvsjö har enhetsen planterat träd på en lågpunkt för att avhjälpa ett vattensjukt område. Trädens rötter hjälper till att ta hand om vattnet som samlas på platsen. Likaså har träd planterats utmed Mickelsbergsvägen i Fruängen för att förbättra uppsug genom trädrötterna. Träd kronor, grenar och lövverk fördröjer även nederbörd vid regn. I Krausparken i Mälarhöjden har nya träd också planterats som bidrar till omhändertagande av vatten samt fördröjning vid regn. Träden bidrar även till skugga på dessa platser vilket bidrar till bättre mikroklimat.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.3 Stockholm ska vara en stad där framkomligheten ökar och utsläppen minskar

— Inga data

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Stadsdelsnämnderna ska ta fram handlingsplaner för utfasning av fossila bränslen i stadsmiljöverksamheten till 2030	2025-01-01	2025-12-31	
Analys			
Förvaltningens stadsmiljöverksamhet har en handlingsplan för att fasa ut fossila bränslen som enhetsen arbetar efter. Redan idag är verksamheten fri från fossila bränslen i fordon och maskiner.			

Nämndmål: Stadsdelsnämnden lägger grunden för hållbara resor och transporter

— Inga data

Beskrivning

Målet nås genom att stadsdelsnämnden arbetar enligt stadens gång- och cykelplan och utifrån ett genomgripande tillgänglighetsperspektiv. Parkvägarna i stadsdelsområdet är tillgängliga och hinder avhjälpas så fort det är möjligt. Snöröjning och halkbekämpning är effektiv och sker smidigt.

I samtliga planprojekt driver stadsdelsnämnden att parkvägar ska vara tillgänglighetsanpassade. Stadsdelsnämnden följer riktlinjen om placering av parkbänkar längs parkvägarna så att äldre och andra kan vila vid behov. Parkvägar har också god sikt för att öka tryggheten i stadsdelsområdet.

Stadsdelsnämndens verksamheter ska genomföra sina resor och transporter i tjänsten på ett så hållbart sätt som möjligt och följa stadens mötes- och resepolicy.

Förvaltningens fordonsflotta är anpassad utifrån behovet av resor och transporter, och användandet av bilarna ska ske på ett genomtänkt sätt. Cyklar och elcyklar fasas in som ett naturligt alternativ till bil i flertalet av nämndens verksamheter.

Förväntat resultat

- Parkvägarna håller hög kvalitet och gynnar gång- och cykeltrafik i stadsdelsområdet.
- Stadsdelsnämnden har en effektiv vinterväghållning för att stimulera gång- och cykeltrafik vintertid.
- Stadsdelsnämnden har en plan för hur fordonsflottan och maskinparken ska vara fossilbränslefri till 2030.

Enhetsmål: Framkomliga park- och gångvägar året runt

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

- Medborgare har möjlighet att gå och cykla på park- och gångvägar i stadsdelsområdet året runt.
- Parkvägarna är fria från växtlighet som skymmer sikten.

Analys

Snöröjning. Vinterns snöröjning och vårens sandsopning har genomförts av entreprenörer. Enheten har gjort löpande kontroller av entreprenörens arbete. Inför vintern 2025/2026 har en ny vinterentreprenör upphandlats. Enheten har därför haft extra genomgångar av vilka

parkvägar som ska halkbekämpas och snöröjas. Uppföljning sker som tidigare genom löpande kontroller samt avstämningsmöten.

Växtlighet. Löpande tas växtlighet utmed parkvägarna ned för att skapa goda siktlinjer för gående, cyklister och bilister. Under året får enheten många felanmälningar från medborgare. Dessa felanmälningar kan utföras snabbare i egen regi.

Städning. Under året har enhetens entreprenör utför såväl vårstädning som höststädning. Vid vårstädningen sopas vägarna fria från sand och vid höststädningen blåses vägarna fria från nedfallna löv. Syftet är minska risken för halkolyckor.

Under våren har enheten haft hjälp av närliggande skolor och föreningar som har deltagit i föreningsstäd vid cirka 50 städområden. Klassen eller föreningen anmäler intresse och tilldelas ett städområde. Inför städdagen erhåller man handskar och soppåsar. Efter utfört arbete får klassen eller föreningen ersättning från stadsdelsförvaltningen.

Upprustning av trappor. Under året har enheten renoverat stentrappor i Nybohov i Liljeholmen samt trappor i Långsjö. Trapporna ingår i medborgares gångstråk och nyttjas regelbundet. Dessa trappor har även snöröjning och halkbekämpning under vintern.

Enhetsmål: Merparten av verksamheten ska vara emissionsfri vid övergången till egen regi

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

- Den nybildade enhetens verktyg och fordonspark är till 90 procent eldrivna. För att transporten ska klassas som helt emissionsfri, krävs att energikällan som driver den är förnybar och har producerats utan utsläpp.

Analys

Eldrivna fordon och redskap. Enheten når målet med att 90 procent av fordon och redskap är eldrivna. Under året har enheten köpt 10 begagnade elfordon från Stockholmshem. Vidare har enheten även upphandlat redskap och maskiner som drivs med elektricitet. Enheten har även leasat sex eldrivna skåpbilar som ska användas i parkdriften.

Generator som producerar elektricitet. Elektricitet kan inte lagras, därför behöver enheten på annat sätt säkerställa att parkdriften fungerar även vid elbrist. Enheten planerade att köpa en lätt lastbil som drevs med förnyelsebart drivmedel för att fungera som beredskapsbil. Enheten ändrade sig emellertid. Istället för ett motordrivet fordon beslutade enheten att köpa en generator som producerar elektricitet. Generatoren i sin tur drivs med förnybart drivmedel. Detta beslut innebär att enheten har tillgång till samtliga fordon och redskap i händelse av reducerad tillgång på elektricitet.

Bild: Enheten har planerat för emissionsfria transporter i stadsdelsområdet

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4 Stockholmarnas hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giftfria miljöer

— Inga data

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2024	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel avslutade bygg- och anläggning sentreprenader där varor miljöbedömts och loggats i Byggvarubedömningen	100 %				100 %	Tas fram av nämnd/styrelse	2025

Nämndmål: Stadsdelsnämnden bidrar till invånarnas goda hälsa och en ren miljö genom giftfria verksamheter.

— Inga data

Beskrivning

Målet ska nås genom att säkerställa ett systematiskt arbete med säker kemikaliehantering samt utfasning av de kemikalier som är skadliga för människor och miljö. Arbetet utgår ifrån Stockholms stads kemikalieplan. Chemsoft och Byggvarubedömningen används som kartläggande verktyg. En ny rutinbeskrivning av kemikaliehantering på verksamhetsnivå ska kunna användas som stöd i arbetet.

Förväntat resultat

- Verksamheterna arbetar systematiskt med att fasa ut skadliga kemikalier samt med att ha en säker kemikaliehantering.
- Exponeringen av skadliga kemikalier minskar.
- Särskild vikt i arbetet läggs vid att öka kunskapen om sårbara grupperns påverkan av skadliga kemikalier.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Stadsdelsnämnden ska uppdatera och implementera rutinbeskrivningen för arbetet med kemikaliehantering samt utfasning av skadliga kemikalier.	2025-01-01	2025-12-31	
Analys Åtgärder i samband med RSA har pågått under året.			

Enhetsmål: Bidra till en god livsmiljö samt erbjuda en giffri verksamhet

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

- Enheten bidrar i möjligaste mån inom nämndens rådighet till att minska buller, dålig luft och förorenat vatten i stadsdelsområdet.
- Enheten arbetar systematiskt med att fasa ut skadliga kemikalier bland förbrukningsprodukter.
- Samtliga projekt loggas i Byggvarubedömningen (som är ett system och kriterier för miljöbedömning av byggvaror).
- Egen regi registrerar inköp i Chemsoft (som är ett systematiska arbete att kartlägga kemiska produkter i verksamheten).

Analys

Eldrivna fordon och redskap. Enheten använder eldriva fordon och redskap vilket minskar störningar från buller, dålig luft och förorenat vatten. Upphandlade entreprenörer använder också eldrivna redskap samt eldrivna lätta lastbilar och personbilar.

Kemikalier och farligt avfall. Byggvarubedömningen är ett system och kriterier för miljöbedömning av byggvaror. Enhetens entreprenören registrerar löpande projekt i Byggvarubedömningen. Enheten följer upp att det görs vid regelbundna avstämningar med entreprenören.

Chemsoft är ett systematiskt arbete att kartlägga kemiska produkter i verksamheten. Enheten registrerar inköpta kemikalier i Chemsoft. Vidare har enheten ett kemikalieskåp där man förvarar kemikalier. Enheten har även ett miljöskåp där man förvarar miljöfarligt avfall som uppstår i den egna verksamheten eller hittas i stadsdelsområdet.

Gummiytor. Enheten avstår från att använda gummiastfalt eller konstgräs vid nyanläggningar i stadsmiljön så långt som det är möjligt.

KF:s inriktningsmål: 3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

— Inga data

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb

— Inga data

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2024	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Aktivt Medskap andeinde x	98				88	83	2025
  Sjukfrånvaro	6,9 %	3,8 %	9,6 %		2,4 %	Tas fram av nämnd/styr else	VB 2025
  Sjukfrånvaro dag 1-14	1,5 %	1,8 %	1,3 %		2,2 %	Tas fram av nämnd/styr else	VB 2025

Nämndmål: Stadsdelsnämnden är en attraktiv arbetsgivare och har en god arbetsmiljö

— Inga data

Beskrivning

Stadsdelsnämnden kommer utifrån arbetsgivarperspektivet ha fokus inom områdena; trygga anställningsvillkor, systematiskt arbetsmiljöarbete, kompetensförsörjning och ledarskap.

Trygga anställningsvillkor där medarbetares anställningsform är tillsvidareanställning på heltid är normen vid nyanställningar. I bemanningsstrategin och inför varje rekrytering ingår att kartlägga möjligheten att erbjuda heltid till de medarbetare som ofrivilligt arbetar deltid.

Systematiskt arbetsmiljöarbete i vardagen är en friskfaktor och fortsatt ett prioriterat område för att medarbetare och chefer ska ha en god arbetssituation och förutsättningar att nå ett gott arbetsresultat. En god arbetsmiljö och ett närvarande ledarskap ska säkerställas genom balans mellan uppdrag och resurser, samt ett rimligt antal medarbetare per chef. Stadsdelsnämnden tydliggör arbetet med friskfaktorer för att på ett främjande sätt förstärka hållbara, hälsosamma och attraktiva arbetsplatser.

Ett aktivt strategiskt arbete med kompetensförsörjning utifrån uppdrag och mål är fortsatt prioriterat för att utveckla, behålla samt rekrytera medarbetare med rätt kompetens för uppdraget. Vid bemanning och inför rekrytering är det av stor vikt att analysera vilken kompetensprofil som bäst matchar verksamhetens kommande uppdrag och mål, för att bibehålla en hög kontinuitet av rätt kompetens i verksamheten. Rekryteringsprocessen säkerställer att bemanning och rekrytering sker kompetensbaserat och i linje med en hållbar bemanningsstrategi för verksamheten.

Chefsuppdraget kräver ett tydligt och utvecklingsinriktat ledarskap, där en helhetssyn kopplat till mål och resultat kan förmedlas till medarbetarna. Organisationen ska, förutom att möjliggöra ett närvarande ledarskap, även skapa förutsättningar för medarbetare att ha

inflytande över sin arbetssituation och vara delaktiga i verksamhetsutvecklingen. Detta är även ett led i att gemensamt nå måluppfyllelsen i medarbetarenkäten (ökat aktivt medskapandeindex (AMI) samt ett stärkt arbetsgivarvarumärke både internt och externt.

Medarbetare ska uppmuntras att omsätta idéer och förslag i konkreta verksamhetsförbättringar med stockholmarnas fokus i enlighet med kvalitetsprogrammet.

Förväntat resultat

- Stadsdelsnämnden har en hög andel tillsvidareanställda på heltid
- Stadsdelsnämnden har en god systematik inom arbetsmiljöarbetet
- Den totala sjukfrånvaron minskar till 8,5 %
- Strategisk kompetensförsörjning sker utifrån verksamhetens uppdrag och mål
- Förutsättningar för närvarande ledarskap förbättras
- Aktivt medskapandeindex (AMI) ökar till 80

Enhetsmål: Stadsmiljöenheten är en attraktiv arbetsplats

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Under året kommer enheten att överta parkskötsel i egen regi. Enheten kommer i samband med det utökas från 6 medarbetare till 16 medarbetare under året.

- Samtliga medarbetare upplever stadsmiljöenheten som attraktiv där det kontinuerligt erbjuds kompetensutveckling.
- Personalomsättningen är låg, likaså är sjukfrånvaron låg.
- Arbetsmiljöpolicy och lönekriterier är kända för alla medarbetare.
- Under året kommer stadsmiljö ha en samverkansgrupp för facklig samverkan på enhetsnivå. Tidigare har samverkan skett på avdelningsnivå.

Analys

Under året har parkskötseln övergått i egen regi. Enheten har flyttat till nya lokaler i Högdalen. De nya lokalerna består av garage och kontorsdel. Medarbetare har varit involverade i utformande av den nya lokalen. Enheten har haft 9 stycken APT-möten då samtliga medarbetare har varit kallade. Enheten har bildat en ny samverkansgrupp med facken, så kallad ESGV. Första mötet hölls i augusti i enhetens nya lokaler.

Vidare har enheten rekryterat nya medarbetare som parkarbetare, anläggningsarbetare, projektledare, trädgårdsmästare, arbetsledare, gruppleddare och administratör. Samtliga nyrekryterade medarbetare har genomgått förvaltningens introduktionsutbildning. Arbetsledning av nya medarbetare sker av gruppleddare och enhetschef med stöd av andra kollegor.

Under året har flera planeringsdagar med personalen genomförts. Under dagarna diskuteras bland annat enhetens uppdrag och rollfördelning. Dagarna hade även ett teambildande syfte där medarbetarna haft möjlighet att lära känna varandra.

Årets medarbetarenkät har genomförts med mycket goda resultat.

Enheten bjöd in kollegor och politiker till en invigning av den nya lokalen på Selaövägen under hösten. Totalt närvarande en 60-tal personer. Det bjöds på dryck och tilltugg samt möjlighet till mingel, rundvandring och provsittning av arbetsfordon.

Bild: Invigning av stadsmiljöenhetens nya lokal på Selaövägen.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden

— Inga data

Nämndmål: Stadsdelsnämnden har en hög beredskap för oväntade händelser

— Inga data

Beskrivning

Målet nås genom att stadsdelsnämndens kris-, kontinuitets- och beredskapsarbete är samordnat så att de hänger ihop, är effektivt och känt för de som berörs. Stadsdelsnämnden ökar sin förmåga inom civil beredskap genom att arbeta med åtgärder i Risk- och sårbarhetsanalyserna (RSA) samt genom att arbeta för att stärka de kritiska beroenden/resurser som de samhällsviktiga verksamheterna behöver för att de ska kunna upprätthållas och stärkas. Under 2025 kommer fokus inom RSA att ligga på att genomföra åtgärder för att hantera identifierade risker inom samhällsviktig verksamhet.

Målet nås vidare genom att stadsdelsnämnden uppdaterar sin krisledningsplan samt övar, utbildar och utvecklar krisledningsorganisationen utifrån lärdomar och erfarenheter för att bli ännu bättre på att hantera oväntade händelser. Minst en krisledningsövning kommer att hållas under 2025. Arbetet med krisstödsorganisationen fortsätter att utvecklas, i syfte att ge stadsdelsområdets invånare stöd vid kriser.

Beredskapsarbetet riktat till invånare i stadsdelsområdet utvecklas genom framtagande av arbetsätt för kommunikation kring hemberedskap. Nämndens trygghetspunkter hålls aktuella och redo att startas upp vid behov.

I arbetet med informationssäkerhet kommer informationssäkerhetsklassningar vara fortsatt prioriterat. Arbetet med behörighetshantering fortsätter genom stickprovskontroller och den lokala anvisningen för informationssäkerhet uppdateras och görs känd i förvaltningen.

Förväntat resultat

- Aktiviteterna i nämndens risk- och sårbarhetsanalys är genomförda
- Enheternas kontinuitetsplaner är verklighetsanpassade och testade.
- Resurser som är av vikt för stadsdelsnämndens beredskap är inventerade och kända för de som behöver ha informationen.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✔ Stadsdelsnämndens medarbetare går stadens utbildning i dataskydd	2025-01-01	2025-12-31	
✔ Stadsdelsnämndens medarbetare går stadens utbildning i informationssäkerhet	2025-01-01	2025-12-31	
✔ Stadsdelsnämndens samhällsviktiga verksamheter genomför åtgärder som identifierats i deras risk- och sårbarhetsanalyser.	2025-01-01	2025-12-31	

Enhetsmål: Ett utvecklat risk- och sårbarhetsanalysarbetet (RSA) i verksamheten

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

Stadsmiljöenheten bedriver samhällsviktig verksamhet genom snöröjning och renhållning i stadsdelsområdets parker och utmed parkvägar.

- Det råder god framkomlighet på områdets parkvägar.
- Stadsdelsområdets parker, badplatser och lekplatser är välstädade och fria från skräp.

Analys

Sophämtning och snöröjning. Förvaltningen har identifierat sophämtning och snöröjning som samhällsviktig verksamhet. Enheten behöver därför säkerställa att dessa verksamheter kan fortgå vid olika typer av samhällsstörningar.

I händelse av reducerad tillgång på elektricitet. Enheten har därför införskaffat en generator som producerar elektricitet. Generatoren drivs med förnyelsebart drivmedel. Därmed kan enhetens samtliga fordon och redskap nyttjas. Enheten har köpt en redskapsbärare som också drivs av förnyelsebart drivmedel för att säkerställa att snöröjningen fungerar vid krig eller kris. Ordinarie snöröjning bedrivs på entreprenad.

Enheten håller en beredskap- och kontinuitetspärm uppdaterad. Pärmerna förvaras på kontoret i Bandhagen. Enheten har fysiska kartor över stadsdelsområdet som kan nyttjas oavsett tillgång på elektricitet. Driftorganisationens visionsbeskrivningar av hur arbetet ska utföras finns utskrivet i fysisk form.

Informationssäkerhet. Nyanställda medarbetare har genomgått stadens utbildning i informationssäkerhet och dataskydd. Övriga medarbetare har ånyo genomgått utbildningarna.

Bild. Verkstad och garage för parkdriftens redskap och fordon.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.6 Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser

— Inga data

Nämndmål: Stadsdelsnämnden deltar i kraftsamlingen mot välfärdsbrott

— Inga data

Beskrivning

Nämnden strävar efter att förebygga och minska risken för välfärdsbrott genom att höja kunskapsnivån och medvetenheten bland medarbetarna, samt förbättra rutinerna för att upptäcka och hantera avvikelser. Det är viktigt att medarbetarna har en gedigen kunskap om välfärdsbrott, inklusive felaktig folkbokföring, identitetsbrott, falska intyg, samt bedrägeri och oegentligheter i stadens upphandlade tjänster. Det strategiska arbetet inriktas på att förebygga risker och minska brottslighet genom ett strukturerat tillvägagångssätt där risker utvärderas och krav fastställs för att på så vis arbeta förebyggande. Nämnden genomför även avtalsuppföljningar med verksamheter som ligger på entreprenad. Regelbunden uppföljning sker på individ- och verksamhetsnivå för att säkerställa att insats och debiteringar sker i enlighet med den enskildes behov och gällande avtal.

Kompetensökning sker om otillåten påverkar genom att medarbetarna gör den utbildning som finns på området under året.

Förväntat resultat

- Fler kontroller genomförs med syfte att motverka förekomsten av välfärdsbrott
- Noggrannare uppföljningar av avtal.
- Samtliga medarbetare har genomgått utbildning om otillåten påverkan

Enhetsmål: Säkerställa att upphandlade entreprenörer följer gällande avtal

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

- Den offentliga upphandlingen regleras av lagen om offentlig upphandling, LOU, som finns till för att främja en rättvis och transparent konkurrens, undvika korrupktion och säkerställa att skattepengar, används på bästa möjliga sätt.
- Enhetens upphandlade entreprenörer följer kraven som ställs i gällande avtal.
- Eventuella brister som upptäcks återkopplas omedelbart till berörd entreprenör för åtgärd.
- Begärda åtgärder som inte rättas till leder till vite.

Analys

Uppföljning. Enheten har regelbundet uppföljningar med upphandlade entreprenörer och leverantörer. Inför avslut av driftentreprenörer har enheten haft särskilda möten för att säkerställa att beställda arbeten är avslutade samt att redskap, nycklar och utrustning som tillhör förvaltningen är återlämnat. Under året har enheten dömt ut flertalet viten till parkskötselentreprenörerna.

Granskning. Innan enheten godkänner fakturor gör man rimlighetsprövningar där man granskar prissättningen. I granskningen bedömer man till exempel om den fakturerad arbetstid motsvarar den tid som arbetet rimligen bör ha tagit för att utföra.

Upphandlingar. Under året har enheten genomfört flertalet upphandlingar. Inköp och upphandlingar har följt lagen om offentlig upphandling.

Enhetschefen medverkade vid årets Välfärdsbrottsveckan då han berättade om arbetet vid enheten.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Utveckla rutin för kvalitetsuppföljning av egen regi-uppdraget	2025-01-17	2025-12-31	
Analys Enheten har utvecklat rutiner för uppföljning av uppdraget med parkdrift i egen regi.			

Nämndmål: Stadsmiljön upplevs som trygg att vistas och verka i

— Inga data

Beskrivning

Målet nås genom ett fortsatt arbete med platssamverkan, platsaktivering, trygghetsupprustningar och kontinuerligt arbete med att hålla stadsmiljön städad, väl belyst och attraktiv. Näringslivets och civilsamhällets delaktighet i arbetet står i fokus, och under 2025 ska formerna för hur fler föreningar kan involveras i det trygghetsskapande arbetet utvecklas. Under 2025 genomförs ett antal trygghetsupprustningar i stadsmiljön, varav flertalet initierats genom medborgarförslag.

Förväntat resultat

- Den upplevda tryggheten i stadsmiljön bland stadsdelsområdets invånare är hög.
- Invånarnas nöjdhet med städning och skötsel av parker ökar..
- Samverkan med polis och det lokala näringslivet är fortsatt god och utvecklas.

Enhetsmål: Invånare upplever att stadsmiljön är trygg och trivsam

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

Generellt känner sig stadsdelsområdets invånare sig trygga och upplever sig mindre utsatta för brott än den genomsnittliga stockholmaren.

-Enheten söker om budgetjusteringar för att genomföra trygghetsupprustningar, varav flera är inkomna via medborgarförslag.

-Stadsdelsområdet uppfattas som välstädat, belyst och attraktivt att vistas i under årets alla dagar.

-Invånarnas nöjdhet med städning och skötsel av parker ökar.

-Invånarna upplever att de blir lyssnade till när de framför synpunkter om trygghet och trivsel.

-Slyröjning genomförs kontinuerligt för att förbättra sikten och öka tryggheten.

De platser som sticker ut vad gäller brottslighet, ordningsstörningar och upplevd otrygghet prioriteras särskilt i trygghetsarbetet:

- Liljeholmen med fokus på Liljeholmstorget och Trekantsparken.

- Solberga i Älvsjö med fokus på området närmast centrum.

- Fruängens centrum, Västertorps centrum vid Störtloppsvägen samt södra tunnelbaneutgången på Västertorpsvägen.

Analys

Ren och trygg stadsmiljö. Under vår och sommar inkommer generellt en ökad mängd klagomål på sophantering eftersom många fler vistas utomhus. Inkomna klagomål på städning i stadsdelsområdet har åtgärdats omgående av entreprenörerna. Enheten har haft högre bemanning än tidigare år, under hela sommaren och har hanterat ett stort antal felanmälningar. Efter ovädret med kraftiga stormar i juli inkom ett stort antal anmälningar om stormfällda träd. Träden har succesivt tagits om hand. Årets medborgarundersökning visar att 72 procent av invånarna i är nöjda med skötsel och städning av parker och grönområden. När det gäller snöröjning och sandning av gator och gångvägar i stadsdelen är 54 procent av invånarna nöjda.

Trygghetsmedel

I området utmed tunnelbanespåret i *Fruängen* finns en parkväg som upplevs som otrygg. Enheten ansökte om trygghetsmedel för slyröjning samt komplettera sträckan med belysning. Enheten erhöll dock endast medel för att slyröjning och plantering av markväxter, vilket även har gjorts.

Invid *Mälarhöjdens* IP har det funnits återkommande otrygghetsproblem. Enheten har därför identifierat ett naturområde som skulle kunna platsaktiverats med en hundrastgård. Enheten erhöll trygghetsmedel och hundrastgården öppnades under hösten.

Ett område utmed *Instrumentvägen* i *Aspudden* som angränsar till en lekplats är igenvuxen. Enheten erhöll sökta trygghetsmedel för att ta bort slut och istället skapa en ängsyta, vilket

genomfördes under året.

Invid *Nybohovsskolan i Liljeholmen* finns en grusplan som upplevts som otrygg. Förvaltningen mottog ett medborgarförslag om att anlägga en basketplan på ytan istället. Enheten erhöll trygghetsmedel för att anlägga en basketplan.

Området runt *Elektraparken* i Västberga har upplevts som otryggt. Enheten sökte trygghetsmedel för att aktivera lekplatsen. Under året har lekplatsen fått mer utrustning för att attrahera fler barnfamiljer.

Västberga gårdsväg har haft problem med otrygghet. För att skapa mer insyn och bättre överblick sökte enheten trygghetsmedel. Under året har enheten tagit bort buskage och ersatt med gräsytor.

Mellan *Liljeholmsvägen och Katrinebergsvägen* finns ett passage med höga buskage som skapar otrygghet. Enheten erhölet trygghetsmedel för att även här ta bort buskage och ersätta med ängsmark vilket genomförts under året.

I *Solbergaskogen* fick enheten trygghetsmedel för att förbättra en stig genom skogen. Enheten har bytt underlag på en sträcka som ofta blev vattensjuk.

Belysning

Förvaltningen har några platser där man sätter upp vinterbelysning. Platserna är Älvsjö Centrum, Örby slott samt Svandammsparken.

Bild. Vinterbelysning i Örby slott.

Foto: Vinterbelysning i Örby Slott.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Anlägga en basketplan i Nybohov (trygghetsmedel)	2025-01-21	2025-12-31	
Analys Enheten har anlagt en fullstor basketplan som fungerar för seriespel. Planen är en öppen bollplan och kan endast förbokas genom polistillstånd för att nyttja allmän plats.			
 Anlägga en hundrastgård i Fruängen (trygghetsmedel)	2025-01-21	2025-12-31	
Analys Enheten har anlagt en ny hundrastgård i Fruängen i enlighet med förvaltningens beslutade handlingsplan för nya hundrastgårdar.			

Uppföljning av ekonomi

Analys av resultaträkning - uppföljning av driftbudget

Enheten hade för 2025 en **driftbudget på 39,7 mnkr**. Utfallet för stadsmiljö visar ett överskott med 1,0 mnkr exklusive kapitalkostnader. Överskottet beror främst på lägre kostnader för vinterväghållning än budgeterat.

Investeringar

Enheten hade för 2025 en **investeringsbudget på 16,4 mnkr**. Därtill erhöll enheten **budgetjusteringar 23,8 mnkr**. Total investeringsram var 40,2 mnkr.

Två av budgetjusteringarna genomfördes inte:

- Trygghetsmedel för *Fruängsgången* uteblev pga att trafikkontorets avstod för att utföra åtgärden (0,5 mnkr).
- Stockholm vid vatten - åtgärder vid *Vintervikens badplats* uteblev pga av SVOAs kommande arbete med en dagvattenledning på plats (0,2 mnkr)

Förklaring underskott:

- *Maskiner i egen regi gick* med underskott på 0,2 mnkr beroende på att ett bidrag om klimatinvesteringsmedel inte har hunnit beviljats av Energimyndigheten avseende statligt stöd för miljöfordon.

Systematiskt kvalitetsarbete

Övergången till egen regi av parkskötseln under året har inneburit att stora delar av verksamheten utvecklat nya rutiner och metoder för att möta de nya behoven. Enheten utgår från stadens styrdokument och program, som till exempel miljöprogrammet, dagvattenstrategin, grönare Stockholm. Stadens kvalitetsprogram är vägledande i verksamhetens arbete med att utveckla och stärka kvaliteten.

Ständiga förbättringar, innovation och digitalisering

Medan parkdriften utfördes på entreprenad avsattes mycket arbetstid att följa upp att entreprenörerna utfört arbetet på rätt sätt. Efter övergången till egen regi kan arbetstiden istället avsättas till att inventera utvecklingsbehov i stadsdelsområdet. Parallellt har den egna driftorganisationen byggts upp med nya rutiner. Bland annat har en *funktions- och visionsbeskrivning* tagits fram. Den innehåller en beskrivning av hur parkdriften ska utföra parkskötsel på olika ytor och årstider. Enheten använder eldrivna verktyg vilket innebär nya arbetssätt för såväl arbetsledare som parkarbetare.

Den utökade rådigheten i egen regi har inneburit större handlingsutrymme att justera och förändra rutiner i samband med att man upptäckt brister. Enheten är aktiva i arbetet med utveckla arbetssätt som främjar en innovativ organisationskultur. Vidare deltar enheten i förvaltningens arbetsmetod med tjänstedesign för att bättre förstå invånares behov, beteenden och drivkrafter. Enheten fortsätter använda det digitala verktyget *pointSurvey* för att bland annat genomföra inventeringar samt vid medborgarenkäter.

Enheten samverkar med andra stadsdelsförvaltningar samt berörda fackförvaltningar. Framför allt har enheten samarbete med trafikkontoret genom bland annat parkutskottet och stadsdelssamordningsmötet. Enhetens ekolog ingår i nätverket för naturreservat som miljöförvaltningen samordnar. En medarbetare ingår i stadens nätverk för samordning av nya badplatser och bastubad. Enhetschefen ingår i stadens nätverk för stadsmiljöchefer.

Kvalitetsarbete

Stadens kvalitetsprogram innehåller sex förhållningssätt som lägger grunden för stadens kvalitetsarbete: Stockholmarnas fokus, Helhetssyn, Hållbarhet, Handlingsutrymme, Lärande och Öppenhet. I år har särskilt fokus legat vid *helhetssyn* och *handlingsutrymme*.

Under uppbyggandet av egen regi har enhetens medarbetare på ett prestigelöst sökt lösningar och kommit med förslag samt tagit ansvar för att gemensamt genomföra uppdraget. Medarbetare har utfört nya arbetsmetoder på ett positivt och inspirerande sätt. Målet för arbetsgruppen har varit att tillsammans bygga en hållbar och attraktiv arbetsplats där alla ska känna sig välkomna.

Under året har enheten haft fokus på helhetssyn genom att sträva efter en övergripande bild hur den nya organisationen ska formas. En viktig aktör för att förstå helhetsbilden har varit nätverket med övriga stadsdelsförvaltningar som ska övergå i egen regi av parkdriften. Enheten har även haft nära samarbete med ekonomi och upphandlingsfunktionen inför inköp av fordon, material och möbler. Likaså har stadens it-leverantör av zoom varit behjälplig att skapa ett fungerande konferenssystem. Enhetens parkingenjörer ingår i ett nätverk för parkingenjörer där konkreta och handfasta frågor diskuteras för att hitta liknande lösningar på frågor. Medarbetare har stort eget handlingsutrymme för att utföra arbetsuppgifter samt komma med förslag på förändringar. Samtidigt finns en närvarande enhetschef som stöttar och ger vägledning vid behov.

Stockholmarna är den viktigaste målgrupp för enheten. Parkarbetarna möter dagligen invånare i sitt arbete. Inkomna synpunkter direktrapporteras till gruppleddare som kan besluta om eventuella åtgärder. Parkingenjörer och övriga medarbetare har regelbunden kontakt med

medborgare framför allt via ärendehanteringssystemet Tyck till. För att underlätta besvarande av frågor har enheten en förteckning med färdiga svar på vanligt förekommande frågor. De flesta frågor behöver en individuell anpassning av svaren men standardsvaren utgör en grund och effektiviserar arbetet. Internt samtalar verksamheten vid parkmöten och APT hur vi bemöter människor på ett professionellt sätt.

Enheten har påbörjat en inventering av stadsdelsområdets samtliga lekplatser. Syftet med inventeringen är att den ska göra grunden för framtida behov av upprustningar och investeringar. Genom övergången till egen regi är ambitionen att löpande möjliggöra för mindre driftåtgärder för att förlänga livslängden på befintliga redskap. Vidare har enheten tagit fram en checklista för hur projekt ska genomföras på ett kvalitetssäkert sätt. Checklistan innehåller punkter som behöver hanteras i samband med beställning av ett anläggningsarbete.

Enheten söker ständigt efter olika samverkansformer för att uppnå synergieffekter såväl med andra förvaltningar som medborgare. Enheten medverkar i kommunikationsnätverket för biologisk mångfald för att tillsammans utveckla starka budskap. Under året har enheten utvecklat samarbetet med skolor och verksamheter som arbetar med barn med funktionsnedsättning för att öka den interna kompetensen.

Övrigt

Agenda 2030

Agenda 2030 består av 17 punkter för en hållbar utveckling. En stor del av stadsmiljöenhetens verksamhet har direkt koppling till flertalet av målen i Agenda 2030.

Enheten utvecklar lekplatser, badplatser och ytor för spontanaktiviteter för att uppnå *en god hälsa*. En viktig målgrupp är att nå flickor för att *uppnå jämställdhet*. Vidare arbetar enheten med att hantera dagvatten samt kontrollera vattenkvaliteten vid badplatser för att uppnå en *god vattenstatus*. Enhetens arbete handlar till stor del om att utveckla attraktiva utemiljöer för att nå målet om goda *innovationer och infrastruktur*.

Likaså investerar och prioriterar enheten att utveckla en *hållbar stadsmiljö* för människor att vistas i. Det leder till målet att *minska påverkan på klimatet*. Arbetet med *biologisk mångfald* genomsyrar hela enhetens arbetsmetoder som t.ex. att omvandla gräs till ängsmark samt övergång till emissionsfria fordon och verktyg.

Bild. Agenda 2030's punkter för en hållbar utveckling.

Hantering av klagomål och synpunkter

Stadsmiljöenheten tar dagligen emot synpunkter från medborgare, framför allt via ärendehanteringssystemet Tyck till. Under året har enheten tagit emot cirka 8 400 ärenden, varav närmare 7 900 ärenden avser felanmälningar. Den mest förekommande felanmälan avser skötsel av stadsmiljön (50 procent av ärendena). I denna kategori finns synpunkter på skräp i parker samt förslag på upprustning. Efter skötsel av stadsmiljö utgör ärende som handlar om träd den nästa största kategorin (cirka 25 procent). I denna kategorin finns frågor om riskträd eller träd som medborgare av andra orsaker vill ta ned. Medborgare får svar på sina frågor och klagomål främst via mejl genom Tyck till.

Årligen genomför staden medborgarundersökningen som bland annat innehåller frågor om medborgarnas upplevelse av stadsmiljö. Undersökningen visar en viss minskning av antalet invånare som är nöjda med parkskötsel och snöröjning i Hägersten-Älvsjö stadsdelsområde. Årets undersökning visar att fler medborgare känner sig delaktiga i beslutsprocesser.

Inför upprustningar genomför enheten digitala enkäter där medborgare har möjlighet att inkomma med synpunkter. Enheten skyltar upp på plats i samband med åtgärder i stadsmiljön samt gör inlägg på förvaltningens Facebook eller i månadsannons i lokaltidningen för att informera medborgare om pågående projekt. Under året har en digital dialog om en hundrastgård genomförts.

Enhetens medarbetare träffar även kontinuerligt medborgare på plats i stadsdelsområdet där personer önskar samtala med stadsmiljöenheten om problem man upplever i stadsmiljön.

Redovisning av synpunkter och klagomål

Uppdelning	Klagomål/synpunkter/kategorier	Utfall T1 2025	Utfall T2 2025	Utfall VB 2025	Totalt ack 2025	Bedömning och planerade åtgärder
Beröm	Beröm					
Från vem har klagomål eller synpunkt inkommit?	Annan					
	Invånare					
	Samverkanspart (ex annan förvaltning, Region Stockholm, Polis)					
Personuppgiftsincidenter	Hantering av personuppgifter					
Stadsmiljö	Beröm			55	55 st	
	Felanmälan			7 885	7 885 st	
	Fråga			168	168 st	
	Idé/förslag			64	64 st	
	Klagomål			33	33 st	
Synpunkter och klagomål - ej personalrelaterade	Annat (ange vad i rapporteringsvyn)					
	Fysisk miljö inne eller ute (ej städad, avsaknad av material etc.)					
	Teknik, verksamhetssystem eller IT-relaterade frågor					
Synpunkter och klagomål - som gäller verksamhet och personal	Annat (ange vad i rapporteringsvyn)					
	Bemötande					
	Fråga/idé					
	Information (utebliven info, obegriplig etc)					
	Tillgänglighet (öppettider, telefontider)					
Vilken återkoppling och vilka åtgärder har gjorts?	Antal synpunkter/klagomål där återkoppling har lämnats					
	Antal synpunkter/klagomål där åtgärder vidtagits					